

Josef Schwammberger, den siste av de store krigsforbryterne, ble i går stilt for retten.
(Foto: NTB)

Nynazister skjelte ut nazijegeren Simon Wiesenthal da rettssaken mot krigsforbryteren Josef Schwammberger åpnet i Stuttgart i går.
(Foto: NTB)

SISTE KZ-BØDDDEL

...og Wiesenthal ble skjelt ut

BERLIN (Dagbladet): Nynazister demonstrerte og ropte skjellsord mot nazijegeren Simon Wiesenthal (82) da rettssaken mot krigsforbryteren Josef Schwammberger (79) åpnet i Stuttgart i går.

«Frihet for Schwammberger!» «Slutt med justismordene mot vergeløse NS-folk!» ropte nynazistene utenfor Stammheim-fengslet for å vise sin støtte til Schwammberger.

Wiesenthal fra det jødiske dokumentasjonssentrum i Wien kom for å følge prosessen mot mannen som han hadde på sin liste som en av verdens ti verste krigsforbrytere.

Siste prosess

Rettssaken mot den tidligere SS-løytnanten er trolig den siste store prosessen mot naziforbrytere fra Hitlers tredje rike. Som sjef for konsentrasjonsleirene Mielec, Przemysl og andre utryddelseslei-

HÅKON LUND

BERLIN-KONTORET

rer er Schwammberger tiltalt for drapene på til sammen 3377 polske jøder. 50 av dem tok han livet av selv.

Han var et umenneske, bøddelen over alle bøddler. Jeg så ham piske barn og tvang fanger til å grave sin egen grav før han skjøt dem, forteller Henrik Gottlieb (60) til den danske avisa B.T. Gottlieb er en av nøkkelvitnene i prosessen i Stuttgart. Hele hans familie på 36

Nazijegeren Simon Wiesenthal
(Foto: NTB)

medlemmer ble utryddet i den jødiske gettoen i leiren Przemysl i nærheten av Krakow. Til sammen 55 000 jøder mistet livet bare i denne leiren under Schwammbergers regime. Selv greide 13-åringen Henrik Gottlieb å flykte, og holdt seg skjult i skogene helt til krigen var over.

Tok gulltennene

I ett tilfelle var Gottlieb vitne til hvordan Schwammberger kommanderte en gruppe på 25 barn til å grave en massegrav, før SS-folkene skjøt dem.

Andre vitner har fortalt hvordan Schwammberger selv trakk gullet ut av fangenes tenner før han drepte dem. Han yndet å peke ut dem som skulle dø under oppstillingen på appellplassen om morgenen. Han gikk omkring, alltid ledsaget av schäferhunden Prinz. Ofte kommanderte han hundene til å gå løs på fangene.

Krigsforbryteren ble utlevert til Tyskland i mai i fjor, etter at han i 1987 ble arrestert i Argentina. Han dukket opp i Argentina etter at han hadde klart å rømme fra krigsfangenskap i Østerrike i 1948.

I retten er det en gammel og ynkelig mann som hevder at han er for svak til å tåle en rettssak. Med langsom og utydelig stemme svarer han for seg. Han nekter ikke for at han var i KZ-leirene, men hevder at han bare i ett tilfelle har drept en fange. «Spesielle omstendigheter» begrunner han drapet med.

Nynazistene som demonstrerer til støtte for Josef Schwammberger hevder at beretningene om utryddelsesleirene er løgn. I helga har nazister fra flere europeiske land innkalt til kongress på et hemmelig sted i nærheten av Nürnberg for å styrke kampanjen de driver mot det de kaller «løgneren om Auschwitz».